

Vuosikokouksen menettelytapajärjestys

Yleistä

Vakiintuneiden kokouskäytänteiden lisäksi tätä menettelytapajärjestystä sovelletaan Hyvinkään lukion opiskelijakunnan 2026 vuosikokouksessa. Tämän menettelytapajärjestyksen soveltamisesta päättää puheenjohtaja, jollei yksittäisen asian osalta kokouksen enemmistö toisin päättä. Puheenjohtajalla on oikeus tehdä kokouksen menettelytapoihin ehdotuksia siitä, mitä tässä menettelytapajärjestyksessä ei säädetä, huomioiden kuitenkin opiskelijakunnan säännöt sekä Suomen lain.

Kokouksesta poistuessaa tai sinne tullessa kokouksen ollessa kesken, tulee ilmoittaa tästä kokouksen sihteerille.

Puheenvuorot

Kokouksessa voidaan keskustelun eri vaiheissa käyttää seuraavanlaisia puheenvuoroja:

a. Esittely

- esittelypuheenvuoro
- linjapuheenvuorot (ainoastaan vaaleissa)
 - Linjapuheenvuoron pituus on puheenjohtajaksi hakevalla korkeintaan viisi (5) minuuttia ja hallitukseen hakevilla kolme (3) minuuttia, jonka jälkeen kokouksen puheenjohtajalla on oikeus lopettaa puheenvuoro.
- hallituksen vastauspuheenvuoro

b. Asian käsittely

- keskustelupuheenvuoro
 - keskustelupuheenvuoroja käytetään kannan, mielipiteen, perustelujen, tiedon, kysymyksen tai muun vastaavan seikan esille tuomiseen.
 - Keskustelupuheenvuorossa tehdään myös asiakohtaan liittyvät muutosesitykset sekä näiden kannatukset. Muutosesitykset tulee tarvittaessa toimittaa kirjallisena kokouksen sihteerille.
- repliikki ja vastaus
 - Repliikki tarkoittaa lyhyttä kommenttia edeltävään puheenvuoroon, ja siinä tulee oikaista jokin asian käsittelyn kannalta olennainen asiavirhe tai itseensä tai edustamaansa tahoon kohdistuva väärä väite. Repliikki annetaan puheenvuorojonon ohi seuraavaksi puheenvuoroksi.
- kannatuspuheenvuoro (ainoastaan vaaleissa)
 - Kannatuspuheenvuorossa voi pitää puheenvuoron jonkin ehdokkaan valitsemisen puolesta. Kokouksen puheenjohtaja päättää, missä määrin kannatuspuheenvuoroja hyväksytään, kuitenkin asettamatta ehdokkaita epätasa-arvoiseen asemaan asian suhteen.

c. Päätöksen tekeminen ja julistaminen

- Asiakohdassa vain puheenjohtaja ja kokouksen toimihenkilöt ovat äänessä, pois lukien työjärjestyspuheenvuorot.

- d. Päätöksenjälkeiset puheenvuorot
 - eriävä mielipide
 - ks. kohta ”Eriävä mielipide”
 - päätöksenjälkeinen puheenvuoro
- e. Työjärjestyspuheenvuoro (kaikki vaiheet)

Puheenvuorojen pitäminen:

Puheenvuorot myönnetään pyytämisjärjestyksessä. Kokouksen puheenjohtaja voi kuitenkin päättää asiakirjan käsittelystä kohdittain, jolloin puheenvuorot myönnetään käsiteltävänä olevan asiakirjan kohdan mukaisessa järjestyksessä.

Työjärjestyspuheenvuoro pyydetään paikalta kohottamalla käsi ja muodostamalla käsillään T-merkki ilmaan. Työjärjestyspuheenvuorot myönnetään puheenvuorojärjestyksen ohi heti edellisen puheenvuoron päätyttyä.

Repliikkipuheenvuoro pyydetään paikalta nostamalla kättä ja nostamalla kaksi sormea pystyyn. Repliikkipuheenvuorot myönnetään puheenvuorojärjestyksen ohi sen puheenvuoron jälkeen, jota ne koskevat. Vastaus repliikkiin myönnetään heti repliikin jälkeen.

Pohjaesitys:

Päätöksen tekemisessä on pohjana hallituksen esitys, ja jollei sellaista ole, niin pohjana toimii ensimmäinen asiassa tehty esitys.

Eriävä mielipide:

Eriävä mielipide on jätettävä kirjallisesti perustelujen kera kokouksen sihteerille. Eriävästä mielipiteestä täytyy myös ilmoittaa päätöksenjälkeisessä puheenvuorossa. Jotta voit jättää eriävän mielipiteen, sinun tulee asian käsittelyssä joko tehdä päätöksestä poikkeava vastaesitys tai olla äänestänyt tällaisen vastaesityksen puolesta.

Muita määräyksiä:

Kokous voi päättää puheenjohtajan esityksestä rajoittaa puheenvuorojen ajallista kestoa esimerkiksi kahteen minuuttiin. Rajoite ei koske esittelypuheenvuoroja.

Kokous voi päättää puheenjohtajan esityksestä rajoittaa voi rajoittaa keskustelua siten, että loput ko. asiakohdasta käytettävät puheenvuorot on pyydetävä viimeistään seuraavan puheenvuoron kuluessa. Keskustelun rajoittamisen jälkeenkin on myönnettävä puheenvuorot, jotka koskevat sen jälkeen tehtyjen esitysten kannattamista tai peruutettujen esitysten ottamista nimiin ja niiden kannattamista. Kokouksen puheenjohtaja voi niin oikeaksi katsoessaan rajoittaa kaikkien puheenvuorotyyppien pituutta.

Puheenvuorot on käytettävä niitä varten osoitetulta puhujankorokkeelta tai muulta puheenjohtajan osoittamalta paikalta. Puheenvuoron tulee pitäytyä käsiteltävänä olevassa asiassa. Puheenjohtaja voi keskeyttää puheenvuoron, joka ei koske asiaa tai joka ylittää sallitun enimmäispituuden.

Äänestykset

Jos asiasta on äänestettävä, kokouksen puheenjohtaja ratkaisee, toimitetaanko koeäänestys. Jos koeäänestyksen tulos on kiistaton, voi kokous ratkaista asian sen mukaan. Muussa tapauksessa toimitetaan varsinainen äänestys.

Myös mikäli yksikin kokousedustaja vaatii varsinaisen äänestyksen suorittamista, se suoritetaan. Varsinainen äänestys suoritetaan aina avoimena; suljettua lippuäänestystä käytetään vain vaaleissa.

Päätökset tehdään ehdottomalla ääntenenemmistöllä. Ehdoton enemmistö lasketaan hyväksytyistä ja annetuista äänistä. Tyhjiä ja hylättyjä ei lasketa tähän mukaan.

Koeäänestyksen toimittamista johtaa kokouksen puheenjohtaja. Kun kokous päättää suorittaa varsinaisen äänestyksen, kutsuu kokouksen puheenjohtaja ääntenlaskijat johtamaan varsinaisen äänestyksen toteuttamista. Äänten laskemisen jälkeen puheenjohtaja toteaa tuloksen kokoukselle.

Koeäänestyksen äänestysjärjestyksestä päättää kokouksen puheenjohtaja. Varsinaisen äänestyksen äänestysjärjestyksestä ja -menettelystä päättävät kokouksen puheenjohtaja ja kokouksen sihteerit.

Esitys sääntöjen muuttamisesta katsotaan hyväksytyksi, jos se on saanut vähintään kolme neljäsosaa ($\frac{3}{4}$) annetuista äänistä.

Kokouksen puheenjohtajan julistettua saliin äänestysrauhan ei saliin ole mahdollista saapua eikä sieltä poistua.

Vaalit

Henkilövaalit käydään suljettuna lippuäänestyksenä.

Päästäkseen ehdolle vaaleihin ehdokkaan on ilmoitettava halustaan kokouksen puheenjohtajalle tai sihteerille viimeistään vaalipykälän alussa. Kokouksen puheenjohtaja varoittaa, kun on viimeinen hetki asettautua ehdolle.

Kokouksen puheenjohtaja määrittelee äänestysajan, jonka aikana ääni tulee antaa. Suljetun lippuäänestyksen toimittamista ja ääntenlaskentaa johtaa puheenjohtaja tai puheenjohtajan määräämä henkilö.

Äänioikeutettu kokousedustaja on velvollinen huolehtimaan äänestyslipuistaan. Mikäli edustaja kadottaa äänestyslippunsa, ei uusia lähtökohtaisesti anneta. Annettujen äänien määrän tulee täsmätä läsnäololistan ilmoittaman paikalla olevien äänioikeutettujen kokousedustajien määrän kanssa.

Kokouksen puheenjohtajan julistettua saliin äänestysrauhan ei saliin ole mahdollista saapua eikä sieltä poistua.

Puheenjohtajan ja hallituksen jäsenten suljetussa vaalissa hyväksytään vain äänestystapahtuman yhteydessä ääntenlaskijoiden leimaamat äänestysliput.

Ääntenlaskenta suoritetaan suljettuna ja salaisena kuitenkin siten, että kokouksen puheenjohtajalla ja sihteeireillä on oikeus seurata laskentaa teknisten neuvonantajien ominaisuudessa. Vaikka vaalissa käytettäisiin useampaa uurnaa, lasketaan kaikki äänet yhteisesti.

Puheenjohtaja- ja varapuheenjohtajavaali

Puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan vaaleissa suoritetaan vaali, mikäli ehdolle on asettunut enemmän kuin yksi henkilö. Vaaleissa ja ääntenlaskennassa noudatetaan siirtoäänivaalitapaa.

Vaalissa äänestäjä merkitsee asetetut ehdokkaat äänestyslippuun haluamassaan järjestyksessä: parhaaksi katsomansa ehdokkaan ensimmäiseksi, toiseksi parhaaksi katsomansa toiseksi jne. Äänestäjä voi halutessaan merkitä äänestyslippuun myös vähemmän nimiä kuin vaalissa on ehdokkaita.

Jos joku ehdokkaista saa yli puolet annetuista ykkösäänistä, on tämä ehdokas voittanut vaalin. Muussa tapauksessa vähiten ääniä saanut ehdokas karsitaan ja tämän äänestysliput siirretään ääniksi niille ehdokkaille, jotka on merkitty lipussa toiselle sijalle. Näin jatketaan, kunnes joku ehdokkaista saa yli puolet annetuista äänistä. Mikäli karsittavan ehdokkaan äänestyslipun perusteella ei voida päätellä, kenelle ääni tulisi siirtää, jaetaan kyseisen äänestyslipun arvo tasan kaikkien jäljellä olevien ehdokkaiden kesken.

Hallitusvaali

Hallituksen muiden jäsenten vaali toimitetaan puheenjohtajan ehdotuksen pohjalta hyödyntäen vaalitapana joko hyväksymisvaalitapaa tai siirtoäänivaalitapaa.

Hyväksymisvaalitapaa hyödynnettäessä äänestäjä voi antaa useamman samanarvoisen äänen korkeintaan yhtä monelle henkilölle, kuin hallitukseen valitaan: jos hallitukseen valitaan 15 henkilöä, voit antaa äänen korkeintaan 15:sta eri ehdokkaalle.

Siirtoäänivaalitavan hyödyntämisestä hallitusvaaleissa voi tutustua paremmin Wikipedia-artikkelista <https://fi.wikipedia.org/wiki/Siirto%C3%A4%C3%A4nivaalitapa>

Aloitteet

Aloitteet käsitellään yksi kerrallaan. Aloitteen tekijän esittelypuheenvuoron jälkeen hallitus antaa vastauksensa aloitteeseen, jossa se samalla esittää aloitteen hyväksymistä tai hylkäämistä.

Hallituksen vastauksen jälkeen käydään keskustelu aloitteesta. Mikäli hallitus esittää aloitteen hylkäämistä eikä keskustelun kuluessa joku esitysoikeutettu kokousedustaja toisen esitysoikeutetun kannattamana esitä aloitteen hyväksymistä, aloite hylätään. Samoin mikäli hallitus esittää aloitteen hyväksymistä eikä toisin keskustelun kuluessa esitetä, aloite hyväksytään.

Tarvittaessa aloitteen hyväksymisestä tai hylkäämisestä äänestetään.